

Saksframlegg

Saksgang:

Styre	Møtedato
Styret Helse Sør-Øst RHF	22. april 2021

Sak 043-2021

Premisser og føringer for arbeidet med lokale utviklingsplaner

Forslag til vedtak:

1. Helseforetakene og de private ideelle sykehusene med eget opptaksområde i Helse Sør-Øst, skal oppdatere sine utviklingsplaner innen 1. mai 2022. Planene skal være sendt på høring og styrebehandles før oversendelse til Helse Sør-Øst RHF. Kommuner, brukere, ansatte, vernetjeneste og andre interessenter skal involveres i arbeidet.
2. *Veileder for arbeidet med utviklingsplaner*, vedtatt av styret i sak 148-2020, skal legges til grunn for helseforetakenes og de private ideelle sykehusenes arbeid med lokale utviklingsplaner.
3. Utover premisser og føringer gitt i *Veileder for arbeidet med utviklingsplaner*, skal følgende planer, delstrategier og føringer legges til grunn for arbeidet med lokale utviklingsplaner:
 - a. Regional utviklingsplan 2035 for Helse Sør-Øst
 - b. Regional fagplan for psykisk helsevern og rusbehandling i Helse Sør-Øst
 - c. Regional delstrategi for teknologiområdet i Helse Sør-Øst
 - d. Styrking av tjenestetilbudet innen habilitering for barn, unge og voksne, herunder ambulansetjenester
 - e. Styrket samarbeidet på tvers av lokalisasjoner og virksomheter i samme helseforetak innen utdanning og kompetanse, samt prosedyrer og fagutvikling.

4. Regional utviklingsplan skal revideres med utgangspunkt i *Veileder for arbeidet med utviklingsplaner* og de lokale utviklingsplanene i regionen. Styret ber om at det legges frem en egen sak for arbeidet med regional utviklingsplan, herunder organisering av og tidsplan for arbeidet.

Hamar, 15. april 2021

Cathrine M. Lofthus
administrerende direktør

1. Hva saken gjelder

Styret i Helse Sør-Øst RHF vedtok *Regional utviklingsplan 2035 for Helse Sør-Øst* i desember 2018 (sak 114-2018). I november 2019 kom *Nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023* (Meld. St. 7 (2019-2020)) som legger føringer for utviklingen av helsetjenesten.

Med bakgrunn i *Nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023* og føringer i foretaksmøtet for de regionale helseforetakene 14. januar 2020, er det utarbeidet en veileder for arbeidet med utviklingsplaner. Veilederen ble vedtatt av styret i desember 2020 (sak 148-2020).

Foretaksmøtet i Helse Sør-Øst RHF 14. januar 2020 har videre vedtatt at det skal utarbeides oppdaterte regionale utviklingsplaner innen 2022 og at arbeidet med de lokale utviklingsplanen skal tilpasses dette.

Denne saken beskriver føringer og premisser for arbeidet med lokale utviklingsplaner i helseforetakene og de private ideelle sykehusene med eget opptaksområde i Helse Sør-Øst.

2. Hovedpunkter og vurdering av handlingsalternativer

2.1 Bakgrunn for saken

Føringer fra foretaksmøtet i Helse Sør-Øst RHF

Foretaksmøtet i Helse Sør-Øst RHF 14.1.2020 viste til at Nasjonal helse- og sykehusplan (NHSP) angir retning og rammer for utviklingen av spesialisthelsetjenesten og samarbeidet med den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Planen setter en rekke krav til hvordan helseforetakene skal innrette sin virksomhet og rammer for neste lokale utviklingsplaner. Foretaksmøtet ba om at det utarbeides regionale utviklingsplaner innen utgangen av 2022. Det ble presisert at arbeidene med de lokale utviklingsplanene må tilpasses dette og at planene skal sendes på høring. I tillegg ble det gitt oppdrag om å gjennomføre en revisjon av veilederen for arbeidet med utviklingsplaner.

Foretaksmøtet ba videre om at Helse Sør Øst RHF stiller krav til helseforetakene om at de i sin neste utviklingsplan skal prioritere utvikling av tjenester til pasienter som trenger tjenester fra både spesialisthelsetjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Dette planarbeidet skal være tuftet på felles planlegging og utvikling i helsefelleskapene.

Foretaksmøtet pekte dessuten på at helseforetakene må gjennomgå organisering, ledelse og kompetanse i akuttmottakene og foreslå forbedringstiltak, samt gjennomgå akuttmedisinske tjenester utenfor sykehus i samarbeid med kommunene.

Det ble videre pekt på behovet for å fastsette konkrete mål for flytting av tjenester hjem til pasientene ved hjelp av teknologi. Endelig ble det pekt på at det skal lages en plan for å sikre tilstrekkelig kompetanse. Det skal legges til rette for livslang læring og en heltidskultur. Sykepleiere og helsefagarbeidere skal gis prioritet i dette planarbeidet.

I oppdragsdokument for 2021, vedtatt i foretaksmøtet i Helse Sør-Øst RHF 14.1.2021, ble det lagt til at Helse Sør-Øst RHF skal stille krav til helseforetakene om at de i sin neste utviklingsplan planlegger for tilstrekkelig kompetanse i samisk språk og samisk kulturforståelse. Foretaksmøtet fremhevet videre at Regjeringen vil skape det utadvendte sykehus hvor spesialister fra store sykehus skal bistå spesialister på mindre sykehus nærmere pasienten, spesialister fra sykehus skal samarbeide med kommunal helse- og omsorgstjeneste og pasienter skal i større grad kunne møte spesialisthelsetjenesten hjemme, digitalt eller ved ambulante tjenester. Videre ble det fremhevet at det utadvendte sykehus også betyr at helseforetakene skal spille en aktiv rolle i lokalsamfunnet i tråd med sitt samfunnsansvar.

Oppdrag og bestilling til helseforetakene/sykehusene i Helse Sør-Øst

Helse Sør-Øst RHF har i oppdrag og bestilling til helseforetakene for 2020 (sak 004-2020) gitt følgende oppdrag:

«Helse Sør-Øst RHF er bedt om å utarbeide regional utviklingsplan innen utgangen av 2022. Arbeidene med de lokale utviklingsplanene må tilpasses dette. Planene skal sendes på høring.

Det forutsettes at helseforetaket starter arbeidet med lokale utviklingsplaner så snart som mulig med sikte på ferdigstillelse høsten 2021. De regionale helseforetakene, under ledelse av Helse Midt-Norge RHF, skal innen utgangen av juni 2020 gjennomføre en revisjon av veilederen for arbeidet med utviklingsplaner. Helse Sør-Øst RHF vil i tillegg dokument til oppdrag og bestilling 2020 (august 2020) komme tilbake med nærmere retningslinjer for hvordan planene bør utformes.

I foretaksmøte 14. januar 2020 for Helse Sør-Øst RHF gir Helse- og omsorgsdepartementet føringer for innholdet i helseforetakenes neste utviklingsplaner:

- *Helseforetaket skal implementere tverrfaglige oppsøkende behandlingsteam innen psykisk helsevern der det er befolkningsmessig grunnlag for det.*
- *Helseforetaket skal i sin neste utviklingsplan gjennomgå akuttmedisinske tjenester utenfor sykehus i samarbeid med kommunene.*
- *Helseforetaket skal i sin neste utviklingsplan gjennomgå organisering, ledelse og kompetanse i akuttmottakene og foreslå forbedringstiltak.*
- *Helseforetaket skal øke sin bruk av skjermtolking.*

Helsefellesskap

Regjeringen vil etablere helsefellesskap mellom kommuner og helseforetak med utgangspunkt i de eksisterende helseforetaksområdene og etablerte samarbeidsstrukturer, jf. forslag i Nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023.

Regjeringen vil at kommuner og helseforetak skal se hverandre, ikke som parter, men som likeverdige partnere med felles eierskap og ansvar for pasientene. Helseforetak og kommuner skal i helsefellesskapene planlegge og utvikle tjenester for pasienter som trenger tjenester fra begge nivåene. Helseforetakene skal innrette sin samhandling med kommunene i tråd med dette. Medvirkning fra ansatte og brukere skal ivaretas.

Helseforetaket skal i sin neste utviklingsplan:

- *Innrette sitt samarbeid med kommunene i tråd med mål og rammer fastsatt i NHSP og i tråd med avtale mellom regjeringen og KS av 23. oktober 2019 om innføring av helsefellesskap*
- *Sette konkrete mål for kompetansedeling sammen med kommunene i helsefellesskapene*
- *Gi innspill til neste nasjonale helse- og sykehusplan sammen med kommunene i helsefellesskapet*
- *Prioritere utvikling av tjenester til pasienter som trenger tjenester fra både spesialisthelsetjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Dette planarbeidet skal være tuftet på felles planlegging og utvikling i helsefellesskapene. Barn og unge, voksne med alvorlige psykiske lidelser og rusproblemer, skrøpelige eldre og personer med flere kroniske lidelser skal prioriteres i dette arbeidet*
- *Gjennomgå akuttmedisinske tjenester utenfor sykehus i samarbeid med kommunene*
- *Fastsette konkrete mål for flytting av tjenester hjem til pasientene ved hjelp av teknologi*
- *Gjennomgå organisering, ledelse og kompetanse i akuttmottakene og foreslå forbedringstiltak*
- *Lage en plan for å sikre tilstrekkelig kompetanse. Det skal legges til rette for livslang læring og en heltidskultur. Sykepleiere og helsefagarbeidere skal gis prioritet i dette planarbeidet»*

Helse Sør-Øst RHF har i oppdrag og bestilling til helseforetakene for 2021 (sak 008-2021) gitt følgende oppdrag:

«Helse Sør-Øst RHF skal utarbeide revidert regional utviklingsplan innen utgangen av 2022. Arbeidet med helseforetakets lokale utviklingsplan må tilpasses dette. Det vises til revidert veileder for arbeidet med utviklingsplaner (RHF-styresak 148-2020). Helse Sør-Øst RHF vil utarbeide regionale føringer for helseforetakenes arbeid med utviklingsplan for kommende periode.»

Oppdragene gitt i oppdrag og bestilling i 2020 og 2021 skal legges til grunn for arbeidet med de lokale utviklingsplanene.

Veileder for arbeidet med utviklingsplaner

Føringene for arbeidet med utviklingsplanene er ytterligere konkretisert i *Veileder for arbeidet med utviklingsplaner*. Veilederen er vedtatt av styret i Helse Sør-Øst RHF i desember 2020 (sak 148-2020) og inneholder både premisser og føringer for arbeidet med utviklingsplaner. Det kan spesielt trekkes frem følgende:

Områder som særskilt må vurderes i utviklingsplanene

- *Prioritere utvikling av tjenester til pasienter som trenger tjenester fra både spesialisthelsetjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Dette arbeidet skal være basert på felles planlegging og utvikling i helsefellesskapene. Barn og unge, voksne med alvorlige psykiske lidelser og rusproblem, skrøpelige eldre og personer med flere kroniske lidelser skal prioriteres i dette arbeidet (se også nedenfor under helsefellesskap og utviklingsplaner)*

- Avklare kapasitetsbehov og organisering av psykiske helsevern
- Gjennomgå akuttmedisinske tjenester utenfor sykehus sammen med kommunene
- Gjennomgå organisering, ledelse og kompetanse i akuttmottakene
- Sette egne mål i utviklingsplanene for å flytte spesialisthelsetjenester hjem til pasientene ved hjelp av teknologi
- Lage en plan for å sikre tilstrekkelig kompetanse. Det skal legges til rette for livslang læring og en heltidskultur. Sykepleiere og helsefagarbeidere skal ha prioritet i dette planarbeidet.

Veilederen slår fast at koronapandemien har gitt helseforetakene godt grunnlag for å vurdere hvilken beredskapskapasitet de har, og innen hvilke områder det er behov for å styrke kompetanse og kapasitet. Disse erfaringene og vurdering fra evalueringer skal beskrives kort i utviklingsplanen, sammen med tiltak for å styrke beredskap for å håndtere større hendelser som en pandemi.

Bedre bruk av ressursene

Veilederen beskriver at tiltak og utvikling av spesialisthelsetjenester som gjør at helseforetakene kan få mer helse ut av ressursene er stadig viktigere. I utviklingsplanene skal det synliggjøres hvordan tjenestetilbudet skal utvikles for å:

- Være i tråd med overordnede prioriteringer
- Redusere uønsket variasjon
- Yte tjenester mer effektivt
- Redusere pasientskader

Et sentral tema er hvordan bedre og mer systematisk bruk av teknologi kan bedre kvalitet og pasientsikkerhet eller gi redusert ressursbruk. Veilederen slår fast at digitalisering vil være en grunnleggende forutsetning for realisering av målbildet som presenteres i Nasjonal helse- og sykehusplan.

Helsefellesskapene og utviklingsplaner

Helsefellesskapene skal bidra til at helseforetak og kommuner sammen planlegger og utvikler mer sammenhengende, helhetlige og bærekraftig helse- og omsorgstjenester for pasienter som trenger tjenester fra både spesialisthelsetjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Både utviklingsplanene og den kommunale planleggingen må avspeile forventninger til gjensidig, felles planlegging innen aktuelle områder.

Helseforetakene og kommunene har også felles ansvar for forebygging, og utviklingsplanen skal omtale helseforetakenes bidrag til felles ansvaret for å fremme folkehelse og forebygge sykdom og skade. Dette ansvaret bør gjenspeiles i de kommunale planene, for å sikre at helheten ivaretas i tråd med nasjonale føringer.

Framskrivning

I veilederen vises det til at Helse- og omsorgsdepartementet stiller følgende krav til de regionale helseforetakenes bruk og samordning av framskrivninger:

Planlegging av framtidige tjenestetilbud skal gjøres med støtte i framskrivninger av befolkningens behov for helsetjenester. Framskrivningene skal gjennomføres med felles framskrivningsmodell.

Anslag på sentrale forutsetninger skal samordnes på tvers av de regionale helseforetakene og innrettes i tråd med overordnede prioriteringer. Dette vil blant annet være forutsetninger knyttet til demografi, sykdomsbyrde, nye arbeidsformer, ny diagnostikk og behandling, oppgavedeling mellom spesialisthelsetjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten, teknologisk utvikling etc. Det skal gjøres lokale tilpasninger i forutsetningene der det enkelte regionale helseforetak mener dette er relevant og nødvendig.

Veilederen slår fast at datagrunnlaget i størst mulig grad skal være nasjonalt. Det er angitt at befolkningsutvikling skal hentes fra Statistisk sentralbyrås prognoser og at sykdomsutvikling skal baseres på Folkehelseinstituttets analyser. Videre er det angitt at aktuelle endringsfaktorer kan være:

- Effekt av primær og sekundær forebygging, effekt av nye behandlingsmetoder, nye legemidler, ny teknologi i behandling, nye screeningprogram mm.
- Endring i oppgavedeling (internt i helseforetak, mellom helseforetak, mellom offentlige og private sykehus/avtalespesialister og samhandling mellom helseforetak og kommunehelsetjeneste, innspill fra helsefelleskapene)
- Endring i organisering av tjenestetilbudet (f.eks. fra døgnopphold til dagopphold og polikliniske konsultasjoner, bruk av observasjonsenheter, pasienthotell, hjemmesykehus etc.)
- Økt digitalisering, arbeidssparende teknologiske løsninger og endret bruk av kompetanse
- Generell effektivisering, tiltak for å redusere uønsket variasjon, bedre prioritering, reduksjon i interne ventetider (bedre logistikk)
- Pasienten som aktiv deltaker, helsekompetanse og befolkningens etterspørsel etter tjenester
- Krav til beredskap – mangelsituasjoner og mulige trusler/pandemi
- Endringer i bemanningsbehov ut fra sammensetning av ansatte, forventet aktivitetsendring, oppgavedeling, teknologisk utvikling og andre modifierende faktorer.

Veilederen viser til at det skal gjøres felles nasjonal framskriving av aktivitet som brytes ned på region og helseforetak. Arbeidet koordineres av den interregionale arbeidsgruppen for framskrivninger som ledes av Helse Sør-Øst RHF. Helse Vest RHF har ansvar for bemanningsmodellen. Veilederen viser videre til at felles framskriving skal legge til rette for å gjøre nødvendig tilpasninger til lokale forhold.

Veileder for arbeidet med utviklingsplaner skal legges til grunn for arbeidet med de lokale utviklingsplanene. Helse Sør-Øst RHF vil sørge for framskrivninger frem til 2035 som skal være et grunnlag for helseforetakenes kapasitetsvurderinger.

2.2 Premisser og føringer for helseforetakenes/sykehusene utviklingsplaner

Regional utviklingsplan for Helse Sør-Øst

Regional utviklingsplan 2035 for Helse Sør-Øst ligger til grunn for utviklingen i regionen frem mot 2035 og har som mål å fremme:

- Bedre helse i befolkningen, med sammenhengende innsats fra forebygging til spesialiserte helsetjenester
- Kvalitet i pasientbehandlingen og gode brukererfaringer
- Godt arbeidsmiljø for ansatte, utvikling av kompetanse og mer tid til pasientbehandling
- Bærekraftige helsetjenester for samfunnet

Planen angir fem satsingsområder som skal prioriteres i Helse Sør-Øst i planperioden:

1. Nye arbeidsformer – bedre bruk av teknologi og mer brukerstyring
2. Samarbeid om de som trenger det mest – integrerte helsetjenester
3. Redusere uønsket variasjon
4. Mer tid til pasientrettet arbeid
5. Forskning og innovasjon for en bedre helsetjeneste

Målene og satsingsområdene som er omtalt i gjeldende regional utviklingsplan for Helse Sør-Øst skal legges til grunn for arbeidet med de lokale utviklingsplanene.

Andre regionale planer, delstrategier og føringer

Helse Sør-Øst RHF har utarbeidet en regional fagplan for psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling som gir retning for utviklingen av utvalgte områder innen disse fagområdene (styresak 041-2021). Helse Sør-Øst RHF har i den regionale fagplanen valgt å omtale seks innsatsområder:

1. Behandling av psykiske lidelser og rusmiddelproblemer hos barn og unge
2. Forebygging av selvmord
3. Redusert og riktig bruk av tvang
4. Oppfølging ved ROP-lidelser
5. Alkohol og helse
6. Oppfølging ved utviklingsforstyrrelser

Denne regionale fagplanen skal legges til grunn for arbeidet med lokale utviklingsplaner.

Styret i Helse Sør-Øst RHF har vedtatt en regional delstrategi for teknologiområdet (sak 049-2020) som legger føringer for arbeidet med digitalisering og utviklingen av det utadvendte sykehus. Denne delstrategien skal også legges til grunn for arbeidet med lokale utviklingsplaner.

Det en uttalt målsetting av tilbudet innen habilitering for barn, unge og voksne skal styrkes, herunder ambulant virksomhet til pasienter. Videre er det viktig at veiledning til kommunalt personell prioriteres, slik at tilbudet til pasienter og pårørende kan styrkes lokalt. Dette arbeidet skal prioriteres og omtales i de lokale utviklingsplanene.

Samarbeidet på tvers av lokalisasjoner og virksomheter i samme helseforetak skal styrkes. Dette omfatter blant annet arbeid med felles prosedyrer og fagutvikling, samt utdanning og kompetanseutvikling hvor rotasjon av helsepersonell vil være et viktig virkemiddel. Arbeidet skal prioriteres av helseforetakene og omtales i de lokale utviklingsplanene.

Når det gjelder prehospitaltjenester i regionen vil Helse Sør-Øst RHF igangsette et regionalt prosjekt for en samlet vurdering av organisering og oppgavedeling. Dette prosjektet vil pågå parallelt med arbeidet med lokale utviklingsplaner og vil inngå i regional utviklingsplan for Helse Sør-Øst. Helseforetakene/sykehusene skal ta utgangspunkt i dagens organisering av prehospitaltjenester i arbeidet med sine utviklingsplaner.

2.3 Prosess og tidsplan for oppdatering av lokale utviklingsplaner

Kommunene/helsefelleskapene, brukere, ansatte, vernetjenesten og andre samarbeidspartener skal involveres i arbeidet med lokale utviklingsplaner. Det skal legges godt til rette for brukermedvirkning og medvirkning fra tillitsvalgte og vernetjeneste i arbeidet. Gjennom samarbeidet i helsefelleskapene skal kommunene og helseforetakene drive felles planlegging og gjensidig bidra til å styrke behandlingstilbudet til prioriterte grupper.

Oppdaterte utviklingsplaner skal på bred høring med tilstrekkelig høringsfrist (3 måneder). Helseforetakene/sykehusene skal ferdigstille og styrebehandle sine utviklingsplaner innen 1. mai 2022, og styrebehandlede planer skal deretter oversendes det regionale helseforetaket.

Helse Sør-Øst RHF vil bidra til dialogen mellom helseforetakene i utformingen av utviklingsplanene, blant annet gjennom dialogmøter og ved å legge til rette for seminarer om aktuelle tema. Arbeidet med utviklingsplaner vil også være jevnlig tema i direktørmøtene i regionen hvor de administrerende direktørene i helseforetakene møtes.

Veileder for arbeidet med utviklingsplaner omtaler åpenhet om arbeidet, interessenter og involvering, samt forutsigbarhet i prosessen med utviklingsplanarbeidet. Videre slår veilederen fast at det skal være dialogmøter underveis i prosessen mellom det enkelte helseforetak og det regionale helseforetaket. Det planlegges at slike dialogmøter legges i tilknytning til ordinære oppfølgingsmøter mellom det enkelte helseforetak/sykehus og det regionale helseforetaket.

Veilederen beskriver også sammenhengen mellom utviklingsplaner og økonomisk langtidsplan, samt angir veiledende format for utviklingsplaner.

2.4 Oppdatering av regional utviklingsplan

Arbeidet med å oppdatere regional utviklingsplan i Helse Sør-Øst vil starte tredje kvartal 2021 med sikte på styrebehandling av en høringsversjon før sommeren 2022. Endelig plan vil fremlegges for behandling i styret i Helse Sør-Øst RHF høsten 2022, før innsending til Helse- og omsorgsdepartementet i desember 2022.

Regional utviklingsplan vil revideres med utgangspunkt i *Veileder for arbeidet med utviklingsplaner* og de lokale utviklingsplanene i regionen. Det planlegges en egen styresak om arbeidet med regional utviklingsplan, herunder organisering av og tidsplan for arbeidet.

3. Administrerende direktørs anbefaling

Administrerende direktør vurderer at *Nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023* representerer en videreføring av dagens utviklingsretning for helsetjenesten og at *Regional utviklingsplan 2035 for Helse Sør-Øst* støtter godt oppunder denne utviklingsretningen. Det er en styrke for et langsiktig utviklingsarbeid at utviklingsretningen ligger fast og arbeidet med nye utviklingsplaner må derfor ses på som en rullering av eksisterende planverk.

Foretaksrådet i Helse Sør-Øst RHF peker på at *Nasjonal helse- og sykehusplan* angir retning og rammer for utviklingen av spesialisthelsetjenesten og samarbeid med den kommunale helse- og omsorgstjenesten. I *Nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023* er samarbeidet med kommunene gjennom etableringen av helsefelleskapene vektlagt, og det er pekt på at pasientgruppene barn og unge, voksne med alvorlige psykiske lidelser og rusproblemer, skrøpelige eldre og personer med flere kroniske lidelser skal prioriteres. *Nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023* uttrykk også en ambisjon om å videreutvikle det utadvendte sykehuset, noe som blant annet innebærer en forsterket satsing på digital hjemmeoppfølging og bruk av nye arbeidsformer i spesialisthelsetjenesten.

Helseforetakene og de private ideelle sykehusene med eget opptaksområde i Helse Sør-Øst har alt fått oppdrag knyttet til arbeidet med oppdatering av lokale utviklingsplaner gjennom oppdrag og bestilling i 2020 og 2021.

Videre gir *Veileder for arbeidet med utviklingsplaner* viktige premisser og føringer for arbeidet med oppdatering av utviklingsplaner. Her vises det også til *Nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023*, og det er pekt på områder som særskilt må vurderes i utviklingsplanene. Foruten arbeidet i helsefelleskapene og digital hjemmeoppfølging, er blant annet organisering av psykisk helsevern, organisering av akuttmottak, akuttmedisinske tjenester utenfor sykehus, kompetanse og bedre bruk av ressurser trukket frem.

Administrerende foreslår i tillegg at *Regional utviklingsplan 2035 for Helse Sør-Øst*, *Regional fagplan for psykisk helsevern og rusbehandling i Helse Sør-Øst* og *Regional delstrategi for teknologiområdet i Helse Sør-Øst* legges til grunn for arbeidet med lokale utviklingsplaner.

Administrerende direktør vil minne om at det i *Regional utviklingsplan* er en uttalt målsetting at tilbudet innen habilitering for barn, unge og voksne skal styrkes, herunder ambulant virksomhet til pasienter. Det er samtidig viktig at veiledning til kommunalt personell prioriteres, slik at tilbudet til pasienter og pårørende kan styrkes lokalt.

Ellers har styret tidligere pekt på at samarbeidet på tvers av lokalisasjoner og virksomheter i samme helseforetak må styrkes. Dette vil blant annet omfatte arbeid med felles prosedyrer og fagutvikling, samt utdanning og kompetanseutvikling hvor rotasjon av helsepersonell er et viktig virkemiddel.

Administrerende direktør understreker at gode prosesser forutsetter god involvering av brukere, ansatte og vernetjeneste, samt samarbeidspartnere både regionalt og lokalt. Videre er det avgjørende at planene sendes på høring og styrebehandles før oversendelse til Helse Sør-Øst RHF. Administrerende direktør vil legge vekt på at det underveis i arbeidet legges til rette for god dialog gjennom oppfølgingsmøter og dialogmøter.

Administrerende direktør inviterer styret til å vedta at helseforetakene og de private ideelle sykehusene med eget opptaksområde i Helse Sør-Øst, skal oppdatere sine utviklingsplaner innen 1. mai 2022. Veileder for arbeidet med utviklingsplaner, vedtatt av styret i sak 148-2020, skal legges til grunn for helseforetakenes og de private ideelle sykehusenes arbeid med lokale utviklingsplaner.

Videre anbefaler administrerende direktør at følgende planer, delstrategier og føringer legges til grunn for arbeidet med lokale utviklingsplaner:

- a. Regional utviklingsplan 2035 for Helse Sør-Øst
- b. Regional fagplan for psykisk helsevern og rusbehandling i Helse Sør-Øst
- c. Regional delstrategi for teknologiområdet i Helse Sør-Øst
- d. Styrking av tjenestetilbudet innen habilitering for barn, unge og voksne, herunder ambulant virksomhet
- e. Styrket samarbeidet på tvers av lokalisasjoner og virksomheter i samme helseforetak innen utdanning og kompetanse, samt prosedyrer og fagutvikling.

Endelig inviterer administrerende direktør styret til å vedta at regional utviklingsplan skal revideres med utgangspunkt i *Veileder for arbeidet med utviklingsplaner* og de lokale utviklingsplanene i regionen. Administrerende direktør foreslår at styret ber om en egen sak for arbeidet med regional utviklingsplan, herunder organisering av og tidsplan for arbeidet.

Trykte vedlegg:

- Ingen

Utrykte vedlegg:

- Veileder for arbeidet med utviklingsplaner <https://www.helse-sorost.no/Documents/Styret/Styremøter/2020/1217/148-2020%20Vedlegg%20-%20Revidert%20veileder%20for%20arbeidet%20med%20utviklingsplaner.pdf>